

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over
tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar
meer kwalitatief en inclusiever onderwijs
 - Principiële goedkeuring

In de visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' van 4 april 2025 engageert de Vlaamse Regering zich om een lange termijn traject op te starten dat moet leiden tot een meer inclusief onderwijssysteem tegen 2040. De opzet van een proeftuin met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in de evolutie naar meer inclusief onderwijs.

In de 'consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen' van 28 november 2025 wordt de visie omtrent de evolutie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen.

Bijgevoegd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de tijdelijke projecten "pioniersscholen". Met ingang van schooljaar 2026-2027 zullen scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om pioniersscholen vorm te geven om geleidelijk te evolueren naar scholen voor iedereen. Er wordt gewerkt met een dubbel olievlekprincipe: in schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 kunnen telkens bijkomende projecten opstarten. Alle goedgekeurde projecten kunnen vanaf hun derde werkjaar via lerende netwerken ook andere scholen begeleiden in hun eerste stappen richting scholen voor iedereen. De tijdelijke projecten met pioniersscholen laten toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar kwalitatieve en meer inclusieve leeromgevingen, en bieden zicht op hefbomen en belemmeringen op de weg naar een meer kwalitatief en inclusiever onderwijssysteem. De pioniersscholen zullen begeleid worden door een tijdelijk consortium dat wordt gecreëerd door de leersteuncentra.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: onderwijs en vorming

Beleidsveld: kleuter- en leerplichtonderwijs

Beleidsdoelstelling: De organisatie van tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs, draagt bij aan de volgende doelstellingen van de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2024-2029:

- Strategische doelstelling 7: Blijven inzetten op zorg, inclusie en maatwerk
- Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

In het decreet van 5 mei 2023 over leersteun werd bepaald dat een onafhankelijke commissie van experts, academici, onderwijsprofessionals en ervaringsdeskundigen zou worden opgericht met de opdracht een advies te formuleren over een evolutie naar inclusief onderwijs en de rol van gewoon en buitengewoon onderwijs. Deze **Commissie Inclusief Onderwijs** (CIO) startte haar werkzaamheden in september 2023 en leverde haar advies '[Evolutie naar scholen voor iedereen](#)' op eind juni 2024.

In het **regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024-2029** is het volgende opgenomen:

"We faciliteren de samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs. Scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die als 1 school willen functioneren, krijgen die mogelijkheid. Zij nemen een rol op als pioniersscholen en brengen verder de mogelijkheden en drempels in de samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs in kaart."

De beleidsnota **Onderwijs 2024-2029** stelt het volgende:

"We faciliteren en versterken de samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs (zie ook OD 19). Scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die als een campusschool willen functioneren, krijgen die mogelijkheid. Zij nemen een rol op als pioniersscholen en brengen verder de mogelijkheden en drempels in de samenwerking tussen buitengewoon en gewoon onderwijs in kaart."

Op 4 april 2025 keurde de Vlaamse Regering de [visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs'](#) goed. Met de visienota engageert de Vlaamse Regering zich om een traject te starten om te komen tot een langetermijnvisie, een strategie en een tijdspad om te evolueren naar een meer inclusief onderwijssysteem in 2040. De visienota bepaalt de stappen die in dit traject gezet worden. De opzet van een proeftuin met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in het groeipad richting meer inclusief onderwijs.

In de [consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen](#) van 28 november 2025 wordt de visie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen. Daarbij wordt voorzien dat met ingang van schooljaar 2026-2027 scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om pioniersscholen vorm te geven.

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/508 van 2 december 2025.

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het advies van Inspectie van Financiën (BV/2025005034) van 3 december 2025 en vervolgens aan het advies van Inspectie van Financiën (BV/2026000856) van 27 februari 2026.

2 INHOUD

C. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

De visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' beschrijft hoe het Vlaamse onderwijs geconfronteerd wordt met een aantal prangende problemen, zoals het capaciteitsprobleem in buitengewoon onderwijs, de oververtegenwoordiging van leerlingen uit kansarmoede in buitengewoon onderwijs, te lange busritten voor leerlingen, het stijgend aantal vragen naar leersteun in gewoon onderwijs en het leerrecht dat voor sommige leerlingen onder druk staat. Op basis hiervan wordt vastgesteld dat er nood is aan een systeemverandering, met name een evolutie naar meer inclusief onderwijs.

In deze evolutie naar meer inclusief onderwijs zullen we geleidelijk evolueren van een onderwijssysteem met twee aparte sporen van gewoon en buitengewoon onderwijs naar een onderwijssysteem dat het strikte onderscheid tussen gewoon en buitengewoon onderwijs overstijgt en waarin de toegang tot een aanbod buitengewoon onderwijs wordt beperkt tot wie het echt nodig heeft. Scholen voor gewoon onderwijs, leersteuncentra, CLB's en scholen voor buitengewoon onderwijs zullen hiertoe samenwerken om te evolueren naar scholen voor iedereen. Het doel is om expertise en mensen meer te bundelen en gezamenlijk in te zetten in scholen om op die manier multidisciplinaire teams te vormen. In het kader van tijdelijke projecten wordt vanaf schooljaar 2026-2027 de mogelijkheid gecreëerd voor scholen gewoon onderwijs, scholen buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra om samen te werken in pioniersscholen.

2. Tijdelijke projecten in onderwijs

De proeftuin "pioniersscholen" vindt plaats binnen het regelgevend kader van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in onderwijs. Dat kader laat toe om op een regelluwe manier nieuwe vormen van samenwerking en organisatie uit te proberen, en om na te gaan welke drempels en knelpunten daarbij opduiken en hoe deze kunnen worden weggewerkt.

De deelnemende scholen en partners engageren zich in de tijdelijke projecten vanuit de ambitie om de omslag naar 'scholen voor iedereen' te maken. De proeftuin biedt ruimte om vernieuwende praktijken rond inclusie en ondersteuning te ontwikkelen, uit te testen en te verfijnen.

3. Pioniersscholen

Scholen krijgen de kans om als pioniersscholen toe te werken naar scholen voor iedereen. Pioniersscholen ontstaan binnen projecten die worden opgezet door scholen, CLB's en leersteuncentra. Scholen gewoon onderwijs werken hiervoor samen met scholen buitengewoon onderwijs, één of meerdere CLB's en één of meerdere leersteuncentra. Pioniersscholen verkennen ook een samenwerking met welzijnsorganisaties om ondersteuning vanuit welzijn mogelijk te maken voor leerlingen die hier recht op hebben.

Om een maximaal effect te creëren met deze proeftuin en een dynamiek in gang te zetten van een evolutie naar scholen voor iedereen, zal gewerkt worden met een dubbel olievlekprincipe: gedurende de eerste drie jaar van de proeftuin kunnen elk jaar nieuwe projecten opstarten, en vanaf hun derde werkjaar kunnen deze projecten via een lerend netwerk andere scholen begeleiden in hun eerste stappen richting een school voor iedereen.

In de pioniersscholen zullen we een eerste zicht krijgen op mogelijkheden en belemmeringen op vlak van:

- Het functioneren van een multidisciplinair team, samengesteld uit personeelsleden van gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, CLB en leersteun, in een school;
- Het toewerken naar minder labelling, door het niet noodzakelijk te maken dat eerst een GC-verslag wordt opgemaakt om ondersteuning te kunnen inzetten van het multidisciplinair team;
- Het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving;
- Het voorzien van aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs, of omgekeerd, aanbod gewoon onderwijs in een school voor buitengewoon onderwijs en het realiseren van een onderwijscontext waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren met het oog op maximale leerwinst voor alle leerlingen;
- Het verkennen van mogelijkheden op vlak van samenwerking met welzijnsactoren alsook met actoren van de arbeidsmarkt en van inburgering en integratie.

De pioniersscholen zullen een rol opnemen in het delen van hun ervaring, kennis en expertise met andere scholen, in functie van de geleidelijke evolutie van alle scholen naar scholen voor iedereen.

Een tijdelijk consortium zal de pioniersscholen begeleiden om evidence-informed te werken aan bovenstaande punten en om toe te werken naar het concept van scholen voor iedereen.

Er komt een evaluatie van de tijdelijke projecten met pioniersscholen om de kansen en nog bestaande knelpunten te identificeren, en om aanbevelingen te doen omtrent hoe alle scholen in Vlaanderen kunnen evolueren naar scholen voor iedereen, in het licht van het traject naar meer inclusief onderwijs tegen 2040.

D. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1 bepaalt een aantal definities van begrippen die in het besluit worden gehanteerd.

Artikel 2 bakent het toepassingsgebied van de tijdelijke projecten af.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen van de tijdelijke projecten

Artikel 3 beschrijft het opzet en de overkoepelende doelstelling van de tijdelijke projecten. Een beweging naar scholen voor iedereen gebeurt via een andere organisatie van en samenwerking tussen gewoon onderwijs, buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra. De tijdelijke projecten laten toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar meer inclusieve leeromgevingen, en bieden zicht op hefboomen en belemmeringen op de weg naar een meer inclusief onderwijssysteem.

Artikel 4 concretiseert de algemene doelstelling in een aantal operationele doelstellingen. Daarbij gaat het onder meer om het verzamelen van kennis en ervaring over het functioneren van een multidisciplinair team, het toewerken naar minder labelling, het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving, het integreren van aanbod gewoon en buitengewoon onderwijs in één school, en het verkennen van samenwerking met actoren binnen welzijn en werk en inburgering en integratie.

Hoofdstuk 3. Opzet en organisatie

Artikel 5 verduidelijkt het opzet en de organisatie van de tijdelijke projecten en omschrijft wat onder een project en pioniersscholen wordt verstaan.

Binnen een project werken scholen voor gewoon onderwijs en voor buitengewoon onderwijs, één of meerdere CLB's en één of meerdere leersteuncentra samen. Hierbij wordt een maximum van vijf samenwerkende scholen voorzien om de omvang van de projecten beheersbaar te houden. In elk project moet minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs zitten. De scholen die deelnemen aan het project worden pioniersscholen genoemd.

Een project kan binnen of over netten heen georganiseerd zijn, en mag gevormd worden vanuit een bestaande scholengemeenschap/scholengroep of als nieuw samenwerkingsverband. De samenwerking biedt de mogelijkheid om expertise te bundelen en gezamenlijk in te zetten. Op die manier kunnen multidisciplinaire teams uitgebouwd en ingezet worden die de kern vormen van de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd voor leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften. Zo wordt geëxperimenteerd met nieuwe organisatievormen die scholen in staat stellen om zich te ontwikkelen tot meer inclusieve leeromgevingen.

Tenslotte wordt bepaald hoe het multidisciplinair team vorm krijgt. Er wordt bepaald dat personeelsleden van de verschillende samenwerkende instellingen worden ingezet in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd.

Artikel 6 omschrijft de domeinen waarover scholen, CLB's en leersteuncentra afspraken moeten maken. Het gaat om afspraken die de samenwerking tussen de betrokken scholen, CLB's en leersteuncentra binnen een project structureren en verduidelijken, zodat de pioniersscholen kunnen functioneren binnen een duidelijk en transparant kader.

Artikel 7 omschrijft dat scholen, CLB's en leersteuncentra onderling afspraken moeten maken. Het gaat om afspraken die de samenwerking tussen alle betrokken partners structureren en verduidelijken, zodat de pioniersscholen kunnen functioneren binnen een duidelijk en transparant kader.

Artikel 8 legt vast dat scholen, leersteuncentra en centra voor leerlingenbegeleiding, afspraken moeten maken met externe partners, zoals organisaties uit de welzijnssector, om externe ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen die hier recht op hebben, alsook met actoren van de arbeidsmarkt als dat van toepassing is voor de betreffende pioniersschool.

Artikel 9 introduceert het principe van de dubbele olievlek. Het gaat om een strategie om zowel een jaarlijkse uitbreiding van het aantal projecten met pioniersscholen te realiseren als om de opgebouwde expertise te verspreiden aan de hand van lerende netwerken. Op die manier overstijgt de impact van de tijdelijke projecten de direct betrokken scholen en wordt de dynamiek naar meer inclusief onderwijs verder verspreid en versterkt.

Artikel 10 legt de omvang en het tijdsplan van de tijdelijke projecten vast.

Paragraaf 1 legt de gefaseerde opstart van de projecten vast. In schooljaar 2026-2027 beginnen de eerste 20 projecten, in schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 kunnen telkens 15 bijkomende projecten opstarten. Alle lopende projecten kunnen vanaf hun derde werkjaar andere scholen via lerende netwerken begeleiden in hun eerste stappen richting scholen voor iedereen. Op die manier kan het totale bereik van de proeftuin oplopen tot 50 projecten.

De looptijd van de projecten varieert afhankelijk van het instapmoment. De eerste projecten die starten in schooljaar 2026-2027 hebben een looptijd van 5 schooljaren. De projecten die starten in schooljaar 2027-2028 hebben een looptijd van 4 schooljaren. De projecten die starten in schooljaar 2028-2029 hebben een looptijd van 3 schooljaren.

Paragraaf 2 benoemt de rol van het tijdelijk consortium voor de begeleiding van de projecten.

Hoofdstuk 4. Afwijkingen van de regelgeving

In een tijdelijk project kan afgeweken worden van onderwijsregelgeving en dit binnen de klijtlijnen die daarvoor zijn vastgelegd in artikel 4 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs. In de verschillende afdelingen van dit hoofdstuk wordt bepaald van welke regelgeving de pioniersscholen mogen afwijken met het oog op de realisatie van de verschillende doelstellingen van de tijdelijke projecten.

Afdeling 1. Afwijkingen inzake organisatie en samenwerking

Artikel 11 zorgt ervoor dat leerlingen die zijn ingeschreven in de verschillende scholen die samen het project vormgeven, samen les kunnen volgen in een school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd, ook al is dit in een andere school dan diegene waar een leerling ingeschreven is. Leersteun wordt ingezet in deze scholen, aangezien leerondersteuners deel uitmaken van het multidisciplinair team dat gevormd wordt. De bepalingen omtrent deeltijdse lesbijkwoning voor leerlingen met een IAC-verslag of OV4-verslag in gewoon of buitengewoon onderwijs, waarbij een gemiddeld halftijdse lesbijkwoning in de andere school het maximum is, gelden niet aangezien de leerlingen voltijds les volgen in de school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd. De bepalingen omtrent voltijdse lesbijkwoning voor leerlingen van buitengewoon onderwijs in gewoon onderwijs gelden niet aangezien het niet gaat om een lesbijkwoning met het oog een terugkeer naar het gewoon onderwijs. De leerondersteuners werken mee in het multidisciplinair team voor de leerlingen die les volgen in de school of vestigingsplaats waar gezamenlijk onderwijs wordt georganiseerd, ongeacht of dit op de locatie van een school voor gewoon onderwijs of op de locatie van een school voor buitengewoon onderwijs is.

Artikel 12 regelt dat (bepalingen in) schoolreglementen in eenzelfde school kunnen verschillen in functie van het onderwijs dat gezamenlijk georganiseerd wordt in het kader van het project. De pioniersscholen hebben elk een schoolreglement. Het is mogelijk voor hen om bepalingen in hun schoolreglementen op te nemen met betrekking tot de samenwerking in het project, die mogelijk maar voor een deel van de leerlingen van toepassing zijn. Ook kan het zijn dat in één school verschillende schoolreglementen worden gehanteerd, bv een bestaand schoolreglement van de school en een reglement dat werd opgemaakt in de school of vestigingsplaats waar het onderwijs gezamenlijk wordt georganiseerd.

Artikel 13 bepaalt dat personeelsleden die aangesteld zijn in verschillende scholen of instellingen maar samen het multidisciplinair team vormen in de scholen of vestigingsplaatsen waar ze gezamenlijk onderwijs organiseren, deel uitmaken van de klassenraad, ook al behoren ze formeel tot verschillende scholen. Op die manier kunnen de personeelsleden die de leerlingen in de pioniersschool onderwijzen en begeleiden, beslissen over de vorming, evaluatie, deliberatie en toelating van leerlingen.

Artikel 14 regelt de uitwisseling van gegevens voor de leerlingen binnen het project. Verschillende instellingen zullen samen onderwijs organiseren voor leerlingen en hiertoe kunnen de nodige gegevens worden uitgewisseld.

Afdeling 2. Afwijkingen inzake leerlingenbegeleiding en leersteun

Artikel 15 bepaalt dat de multidisciplinaire teams het beleid op leerlingenbegeleiding in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd, vormgeven volgens de fases van het zorgcontinuüm voor alle leerlingen die er les volgen. Het multidisciplinaire team bepaalt volgens de fases van het zorgcontinuüm wie wanneer welke ondersteuning nodig heeft. Leerondersteuners maken deel uit van het multidisciplinair team en ondersteunen binnen die context leraren en

leerlingen. Het beschikken over een GC-verslag is geen noodzakelijke voorwaarde voor ondersteuning in de fase van uitbreiding van zorg. Er wordt ook verkend welke taken op vlak van leerlingenbegeleiding in de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren, door het multidisciplinair team zelf kunnen worden opgenomen en vanaf wanneer een CLB als externe partner betrokken wordt.

Afdeling 3. Afwijkingen inzake speciale onderwijsleermiddelen

Artikel 16 zorgt voor een afwijking op de toegang tot speciale onderwijsleermiddelen zodat leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven zijn in buitengewoon onderwijs maar les volgen in de inclusieve context van een school of vestigingsplaats waar het onderwijs gezamenlijk wordt georganiseerd, gebruik kunnen maken van tolkondersteuning indien ze daar nood aan hebben.

Afdeling 4. Afwijkingen inzake vestigingsplaatsen

Artikel 17 zorgt ervoor dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die samenwerken in het kader van een project makkelijker een vestigingsplaats kunnen oprichten op de locatie van een school voor gewoon onderwijs. Hiertoe moet enkel een melding gebeuren en worden de mogelijkheden qua locatie verruimd. Dit mag namelijk ook wanneer dit verder is dan de eigen of aangrenzende gemeente, maar wel nog binnen eenzelfde onderwijszone of binnen eenzelfde scholengemeenschap.

Het oprichten van een vestigingsplaats is niet noodzakelijk om deel te nemen aan een project, maar kan een meerwaarde zijn voor sommige scholen. Daarom versoepelen we de regels in het kader van de tijdelijke projecten.

Artikel 18 regelt dezelfde versoepeling op vlak van het creëren van een vestigingsplaats voor scholen voor gewoon secundair onderwijs.

Artikel 19 regelt een versoepeling op vlak van het creëren van een vestigingsplaats voor scholen voor gewoon basisonderwijs.

Voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs is er geen afwijking nodig aangezien zij al de vrijheid hebben om een vestigingsplaats op te richten op een campus van een school voor gewoon onderwijs die verder is gelegen dan de eigen of aangrenzende gemeente.

Afdeling 5. Afwijkingen inzake programmatie en rationalisatie

Artikel 20, 21 en 22 zorgen ervoor dat scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs die samen onderwijs organiseren in een of meer scholen of vestigingsplaatsen het studieaanbod dat ze voorzien op elkaar kunnen afstemmen.

Artikel 21 bepaalt dat in een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 3 en een aanbod type 9, bepaalde structuuronderdelen vrij programmeerbaar zijn; namelijk structuuronderdelen van hetzelfde studiedomein van de richtingen die de buso-school al aanbiedt en die worden ingericht in de school voor gewoon onderwijs waarmee samen onderwijs wordt georganiseerd. Zo kunnen scholen hun studieaanbod op elkaar afstemmen om een kwaliteitsvol en logisch aanbod te voorzien voor alle leerlingen in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt.

Artikel 22 bepaalt hetzelfde voor OV4, voor de structuuronderdelen die in het gewoon onderwijs ook vrij programmeerbaar zijn en die worden ingericht in een school gewoon onderwijs waarmee samen onderwijs wordt georganiseerd. Zo kunnen scholen ervoor zorgen dat leerlingen van gewoon

en buitengewoon onderwijs hetzelfde aanbod kunnen volgen in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt.

Artikel 23 bepaalt dat scholen voor buitengewoon onderwijs die een nieuw aanbod voor een type en/of opleidingsvorm willen programmeren, in de aanvraag moeten opnemen of er samenwerkingen zijn in het kader van de proeftuin pioniersscholen. Zo kan hier rekening mee gehouden worden bij de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 24 bepaalt dat een school voor buitengewoon basisonderwijs bij een aanvraag tot oprichting van een nieuw type in de omgevingsanalyse een samenwerking die ze heeft in het kader van de proeftuin pioniersscholen moet opnemen, zodat hier rekening mee kan gehouden worden bij de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 25 bepaalt hetzelfde voor scholen voor buitengewoon secundair onderwijs en hun omgevingsanalyse bij de aanvraag tot oprichting van een nieuwe opleidingsvorm of een nieuw type.

Artikel 26 bepaalt dat scholen voor buitengewoon basisonderwijs gedurende de looptijd van een tijdelijk project waar ze deel van uitmaken, beroep kunnen doen op genadejaren indien dat nodig is voor de types die ze mee organiseren in scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt. Voor deze scholen kan het namelijk zijn dat het niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te halen zoals andere scholen voor buitengewoon onderwijs die niet pionieren.

Artikel 27 bepaalt dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs gedurende de looptijd van een tijdelijk project waar ze deel van uitmaken, beroep kunnen doen op genadejaren indien dat nodig is voor de opleidingsvormen die ze mee organiseren in scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt. Voor deze scholen kan het namelijk zijn dat het niet haalbaar of wenselijk is om de rationalisatienormen te halen zoals andere scholen voor buitengewoon onderwijs die niet pionieren.

Afdeling 6. Afwijkingen inzake certificering

Artikel 28 geeft aan leerlingen met een IAC-verslag in een pioniersschool de mogelijkheid om de studiebekrachtiging te behalen uit het gewoon onderwijs, terwijl ze ingeschreven blijven in het buitengewoon onderwijs. In pioniersscholen kunnen leerlingen ingeschreven in het gewoon en het buitengewoon onderwijs samen de lessen bijwonen. Deze bepaling biedt mogelijkheden op het vlak van studiebekrachtiging om te verzekeren dat dezelfde studiebekrachtiging behaald kan worden, ongeacht waar leerlingen ingeschreven zijn.

Afdeling 7. Afwijkingen inzake leerlingenvervoer

Artikel 29 beschrijft op welke manier in de pioniersscholen mag worden afgeweken van de regelgeving omtrent het leerlingenvervoer in buitengewoon onderwijs. De pioniersscholen mogen volgens de noden die er zijn bepalen welke leerlingen gebruik maken van het leerlingenvervoer. Dit kan voor de leerlingen die zijn ingeschreven in het buitengewoon onderwijs, maar ook voor een leerling met een IAC-verslag of OV4-verslag die is ingeschreven in het gewoon onderwijs en les volgt in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd indien dat voor die leerling nodig is. Pioniersscholen die gelegen zijn in een regio waar er een pilootproject in het kader van het leerlingenvervoer is, volgen de regeling van de pilootregio. Pioniersscholen die niet gelegen zijn in een pilootregio volgen de regeling van een werkplan van één van de pilootregio's naar keuze.

Artikel 30 zorgt ervoor dat een leerling zich ook kan inschrijven in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs die geen pioniersschool is, zonder dat deze keuze een impact heeft op het verkrijgen van het recht op leerlingenvervoer.

Afdeling 8. Afwijkingen inzake personeel

Artikel 31 formuleert een afwijking op de inzetbaarheidsregeling. Verschillende scholen, leersteuncentra en CLB's geven samen vorm aan een project. Hierdoor zullen de personeelsleden van de verschillende onderliggende scholen, leersteuncentra en CLB's moeten samenwerken en zullen sommige personeelsleden tijdens de duur van het project ook in een andere instelling dan die waar ze aangesteld of geaffecteerd zijn, ingezet worden. Daarom wordt in dit besluit een afwijking op de inzetbaarheidsregeling ingeschreven.

Zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het principe dat een personeelslid wordt aangesteld in of geaffecteerd aan een instelling, wordt in het basisonderwijs, het secundair onderwijs, de leersteuncentra (zowel de zelfstandige als deze die deel uitmaken van een school voor buitengewoon onderwijs) en de centra voor leerlingenbegeleiding voorzien dat de personeelsleden van de instellingen die samen een project realiseren, kunnen worden ingezet voor het vervullen van opdrachten:

1. voor en in andere instellingen die samen onderwijs organiseren in een school of vestigingsplaats van het project;
2. ten behoeve van het geheel van het project.

Bij de toepassing van deze bepalingen worden minstens de volgende principes gehanteerd:

1. Het personeelslid wordt steeds aangesteld in of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair is ingericht.
2. De afstand over de openbare weg tussen de instelling van aanstelling of affectatie en de instelling waar het personeelslid wordt ingezet, mag niet meer dan 25 kilometer bedragen, tenzij het personeelslid uitdrukkelijk instemt met inzet over een grotere afstand.
3. Er wordt steeds rekening gehouden met de statutaire toestand van het personeelslid, zoals bepaald conform het betreffende decreet.

De bepalingen met betrekking tot inzetbaarheid worden opgenomen in het document, de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, evenals in de functiebeschrijving.

Artikel 32 bepaalt dat er ook zal afgeweken worden van de gangbare TBSOB-regeling. Opdat personeelsleden die niet betrokken zijn bij het tijdelijk project niet gereaffecteerd of wedertewerkgesteld kunnen worden naar scholen waar samen onderwijs georganiseerd wordt in het kader van het project en dat deze scholen voor hun organisatie enkel maar moeten rekening houden met de personeelsleden van de scholen die mee het multidisciplinair team vormgeven, hoeven schoolbesturen voor de scholen die deelnemen aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school.

Artikel 33 en 34 leggen vast dat in het kader van de schoolopdracht in het basisonderwijs de aanwezigheid van de personeelsleden in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs georganiseerd wordt in het kader van het project ook buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen gevraagd kan worden, opdat samenwerking in multidisciplinaire teams gegarandeerd kan worden.

Om het organiseren van samenwerking en overleg zo flexibel mogelijk te maken, maken we dus mogelijk dat meer aanwezigheid gevraagd wordt op school zonder dat de effectieve lestijd/prestatienoemers worden opgetrokken. Daarvoor moeten we enkel voor het basisonderwijs afwijkingen inschrijven. In het secundair onderwijs vormt dit geen probleem want daar wordt de

aanwezigheid niet geregeld in de regelgeving. De pioniersscholen beslissen nog steeds zelf hoe ze de werkweek invullen.

Hoofdstuk 5. Aanvraag- en toekenningsprocedure

Artikel 35 omvat de bepalingen omtrent de oproep die wordt gelanceerd en waarop kandidaat-projecten kunnen intekenen.

Artikel 36 bepaalt de elementen die een kandidatuurdossier moeten omvatten.

Artikel 37 omschrijft de commissie die de projecten selecteert. Het BVR bepaalt ook de bezetting van deze commissie. Het oordeel op ontvankelijkheid van een dossier wordt ook bij deze commissie gelegd. In het artikel worden ook de minimale selectiecriteria vastgelegd die de voornoemde commissie zal hanteren.

Artikel 38 handelt over de aanduiding van de projecten met pioniersscholen door de Vlaamse Regering en vermeldt de voorziene subsidie en waarvoor ze bedoeld is. Elk project kan een subsidie van 260.000 euro ontvangen, om te werken aan de doelstellingen die zijn bepaald voor de proeftuin. Dit bedrag dient ingezet te worden voor de tijdelijke ondersteuning van het project, gedurende de looptijd van het project, om de opstart en de veranderingsprocessen in de pioniersscholen te ondersteunen zodat na afloop van de proeftuin pioniersscholen sterk genoeg staan om de werking structureel verder te zetten. Projecten bepalen zelf hoe ze dit vormgeven, bijvoorbeeld via het inzetten van gerichte expertise, professionalisering, enz. Ook kan het budget worden benut om onderwijsassistenten aan te stellen om te verkennen wat de meerwaarde kan zijn van een onderwijsassistent, een ander profiel dan een leraar, in de realisatie van een meer inclusieve leeromgeving. Tenslotte kan het budget ook gebruikt worden voor de organisatie van lerende netwerken om vanaf het derde schooljaar expertise te delen met andere scholen. Bij de oproep voor pioniersscholen zullen verantwoordingsregels voor de besteding van de subsidie worden vastgelegd en gecommuniceerd.

Hoofdstuk 6. Begeleiding en opvolging

Artikel 39 legt vast dat een tijdelijk consortium wordt gecreëerd door de leersteuncentra in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten om de pioniersscholen met gepaste expertise te kunnen begeleiden. Het consortium duidt personeelsleden aan met expertise op vlak van effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum in functie van een meer inclusieve leeromgeving, alsook expertise met het oog op de verschillende doelstellingen waar de tijdelijke projecten rond zullen werken en expertise inzake veranderingsprocessen in scholen. Het consortium kan ook andere experts betrekken in het consortium, bijvoorbeeld vanuit hoger onderwijs. De experts van het consortium begeleiden de projecten in het werken aan de verschillende doelstellingen, zorgen voor uitwisseling en expertisedeling tussen de projecten en ondersteunen de projecten als ze vanaf hun derde werkjaar lerende netwerken opzetten voor andere scholen.

Hoofdstuk 7. Evaluatie

Artikel 40 bepaalt dat de tijdelijke projecten worden geëvalueerd door een expertenpanel.

Een wetenschappelijke evaluatie zal worden uitgevoerd, samen met een evaluatie van de inspiratiescholen. Deze wetenschappelijke evaluatie zal ondersteunend zijn voor het expertenpanel.

De evaluatie moet toelaten om beleidsaanbevelingen te formuleren, met het oog op een duurzame verankering van meer inclusief onderwijs in het Vlaamse onderwijssysteem.

De evaluatie resulteert in een advies aan de Vlaamse Regering dat voorgelegd wordt aan het Vlaams Parlement. Op basis daarvan beslist de Vlaamse Regering over de voortgang of beëindiging van de proeftuin en eventueel in het geval van beëindiging gevolgd door een organieke

implementatie, over invoering van aanvullende structurele financiering of subsidiëring. De evaluatie vormt het uitgangspunt voor mogelijke aanpassingen in de regelgeving voor een organieke implementatie. Zo wordt de weg voorbereid voor pioniersscholen, en andere scholen, om na afloop van de proeftuin uit te groeien tot één instelling als school voor iedereen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 41 bevat een traditionele slotbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de ondersteuning van de pioniersscholen wordt er een budget voorzien per project dat in de vorm van een subsidie zal worden toegekend. Elk project kan een subsidie ontvangen van 260.000 euro. Met een geleidelijke opbouw van het aantal projecten is hiervoor 5,2 miljoen euro voorzien in begrotingsjaar 2026 voor 20 projecten, 9,1 miljoen euro in begrotingsjaar 2027 voor 35 projecten, en telkens 13 miljoen euro in begrotingsjaar 2028 en 2029 voor 50 projecten. In de volgende legislatuur zal hetzelfde budget van 13 miljoen euro moeten worden voorzien voor begrotingsjaar 2030 (voor het laatste schooljaar van de proeftuin 2030-2031).

Elk project wendt de toegekende subsidie aan voor het werken aan de doelstellingen die zijn bepaald voor de tijdelijke projecten. De subsidie wordt jaarlijks toegekend gedurende de looptijd van het project en kan besteed worden aan personeelskosten en werkingskosten die gepaard gaan met de tijdelijke ondersteuning van het project, zoals bijvoorbeeld voor de opzet, coördinatie en begeleiding van het project, voor het aanstellen van experts of het inkopen van expertise of professionalisering, of voor het organiseren van lerende netwerken voor andere scholen. Met de subsidie mogen projecten ook de mogelijkheid verkennen om onderwijsassistenten in te zetten binnen een kwaliteitsvolle en meer inclusieve leeromgeving. Met de subsidie mogen geen leraren worden aangesteld noch mogen leraren worden ingezet als onderwijsassistent.

Overzicht van het budget voor de proeftuin pioniersscholen:

VAK				
Proeftuin Pioniersscholen	2026	2027	2028	2029
Projecten met pioniersscholen (toekenning budget per project)	€ 5.200.000	€ 9.100.000	€ 13.000.000	€ 13.000.000

De tijdelijke projecten zullen vanaf begrotingsjaar 2026 worden gefinancierd met de uitbreidingsmiddelen voor de versterking van het Nederlands van leerlingen (plan Ieder kind taalheld). De verschillende voorziene budgetten zullen worden herverdeeld vanuit de Agodi-provisie FC0-1FBE2AA-PR naar begrotingsartikel FB0-1FGE2GN-WT.

Advies van Inspectie van Financiën werd verkregen op 3 december 2025. Inspectie van Financiën gaf op 3 december 2025 een gunstig advies met voorwaarden. Aan de voorwaarden werd tegemoetgekomen en het dossier werd vervolgens voorgelegd aan Begroting. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting werd verkregen op 15 januari 2026, mits enkele voorwaarden.

Vervolgens werden nog wijzigingen aangebracht aan het voorontwerp van BVR en het budget voor de proeftuin pioniersscholen, waardoor opnieuw advies werd gevraagd aan Inspectie van Financiën en het dossier opnieuw werd voorgelegd aan Begroting.

Het tweede advies van Inspectie van Financiën werd verkregen op 27 februari 2026. Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies mits het voorontwerp van BVR aangevuld werd met een verwijzing naar meer gedetailleerde financiële verantwoordingsbepalingen die aan de subsidie-oproep toegevoegd worden. Om hieraan tegemoet te komen werd in artikel 38, derde lid, toegevoegd dat nadere verantwoordingsregels bij de subsidie-oproep worden vastgelegd.

Vervolgens werd het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting verkregen op 5 maart 2026. Het begrotingsakkoord werd verleend op voorwaarde dat:

- De budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten en dit geen aanleiding geeft tot een meervraag in de toekomst.
- De benodigde middelen voor de respectievelijke jaren tijdig en volledig beschikbaar worden gesteld op de corresponderende begrotingsartikelen.
- Er een volledig en actueel overzicht wordt bezorgd aan het departement en kabinet Financiën en Begroting van de geplande aanwending van de AGODI-provisie. Dit overzicht wordt per begrotingsronde geactualiseerd en bij elke aanvraag voor begrotingsakkoord waarbij de financiering voorzien is vanuit de AGODI-provisie, zodat het departement en kabinet Financiën en Begroting te allen tijde over een actueel overzicht beschikt.

Om tegemoet te komen aan de derde voorwaarde, wordt een geactualiseerd overzicht bezorgd in het kader van begrotingsaanpassing 2026. Dit overzicht zal per begrotingsronde worden geactualiseerd.

B. ESR-TOETS

ESR-neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van dit voorontwerp van besluit over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs, zullen de nodige adviezen worden ingewonnen en zullen vervolgens onderhandelingen worden opgestart.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs;
- 2° De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:
- 2.1. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit ter advies voor te leggen aan de Vlaamse Onderwijsraad, de Adviesraad handicap NOOZO, De Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens;
- 2.2. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;
- 2.3. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR